

Miskolci Egyetem
Egészségügyi Kar
Egészségügyi Szervező Szak
Egészségturizmus Szervező Szakirány

A „másság” elfogadása a mai társadalomban

Rucska Andrea
konzulens

Schrott Alexandra
hallgató

2014

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés	3
2. Hipotézis.....	5
3. Szakirodalmi áttekintés	6
3.1. A homoszexualitás szó megjelenése és fogalmi meghatározása	6
3.2. Homoszexuálisok a társadalomban	8
3.2.1. Homoszexuálisok aránya a modern társadalomban	8
3.2.2. A homoszexualitás társadalmakban való megítélése	8
3.2.3. Homoszexualitás és homoszexuálisok jogai Magyarországon.....	11
3.2.4. Melegszubkultúra Magyarországon	12
3.2.5. LMBT szervezetek Magyarországon	14
3.2.6. LMBT szimbólumok	15
3.3. Homoszexualitást magyarázó elméletek.....	20
3.3.1. Férfi és női homoszexualitás közti különbségek	20
3.3.2. Biológiai eredet	20
3.3.3. Pszichológiai eredet.....	21
3.4. „Coming out”	23
4. Anyag és módszer	25
4.1. A vizsgálat lebonyolítása	25
4.2. A vizsgálati adatok eredménye, elemzése	25
4.3. Homoszexuálisok és heteroszexuálisok válaszai összehasonlítva pár fontos kérdésben	35
5. Összefoglalás	39
6. Irodalomjegyzék.....	41
7. Ábrajegyzék	43
Mellékletek.....	44

1. Bevezetés

A szakdolgozatom témája: a „másság” elfogadása a mai társadalomban és azon belül is a homoszexualitás. Napjaink problémája, hogy a mai magyar társadalom nem fogadja be a homoszexuális embereket, megtagadja alapvető jogaikat. Ezek közé tartozik a házasságkötés és a családalapítás, gyermeknevelés, örökbefogadás. Magyarországon még mindig távolságtartóbbak az emberek e témát illetően, de a homoszexualitás már nem számít annyira tabunak, az emberek nyíltan, felszabadultabban beszélnek róluk és a problémáikról. Egyre több ország elfogadóbbnak bizonyul velük szemben, főleg az Amerikai Egyesült Államok híres arról, hogy mennyire elfogadja és támogatja a homoszexuális embereket.

A média ritkán foglalkozik a homoszexuális emberek mindennapi életével. Kevés hírt hallunk róluk, de ha mégis akkor valamilyen diszkriminatív ügyben. Többek között az ilyen esetek és előítéletek inspiráltak arra, hogy a szakdolgozatomat ebben a témában írjam. Nem tartom helyesnek, ha például egy kisgyermeket azért tagadnak meg egy iskolai felvételnél, mert mindkét szülője azonos nemű. A társadalomnak toleránsabbnak kell lennie, ezekkel a családmodellekkel szemben Magyarországon is. A társadalom előítéleteinek köszönhető az is, hogy a homoszexuális emberek félnek felvállalni valós szexuális orientációjukat. A régi időkben megbüntették őket, volt ahol halálbüntetéssel is sújtották az embereket. Ezek a szankcionálások a mai felvilágosult társadalomban már kevésbé megengedettek. A homoszexuális emberek még mindig tartanak a társadalmi szankcióktól, mivel nem a tradicionális szerepelvárások szerint viselkednek. A heteroszexuális emberek többsége a mai napig elítéli, és nem helyesli a homoszexuálisok életvitelét.

Azonban manapság már nem divat előítéletesnek lenni, azok az emberek, akik tudják magukról, hogy azok, inkább óvakodnak attól, hogy a nyilvánosság előtt kinyilvánítsák azt.

A témában megjelent szakirodalom áttanulmányozása és feldolgozása után kvantitatív vizsgálattal jártam körül a témát. Önkitöltős, anonim kérdőív segítségével vizsgáltam a következőt: az emberek mennyire fogadják el a homoszexualitást a mai magyar társadalomban. Mi a véleményük az azonos neműek házasságáról, gyermekvállalásáról. Szerintük ez betegségnek számít-e vagy csak szimplán döntés kérdése. Valamint a kérdőív segítségével válaszokat kaphattam a meghatározott hipotéziseimre.

2. Hipotézis

1. Társadalmunk elfogadja a homoszexualitást.
2. A magyar homoszexuális szubkultúra segít kibontakoztatni és felvállalni a homoszexuális embereknek a szexuális identitásukat.
3. A homoszexuálisok emberi jogai korlátozottak az előítéletesség miatt.
4. A mai napig sokan úgy gondolnak a homoszexualitásra mint egy betegsége, amit gyógyítani lehet.
5. A leszbikus nőket sokkal jobban elfogadja a társadalom, mint a meleg férfiakat.

3. Szakirodalmi áttekintés

3.1. A homoszexualitás szó megjelenése és fogalmi meghatározása

A homoszexualitás a szexuális irányultság egyik fajtája, amikor egy személy érzelmi és szexuális vonzódása főként vagy kizárólag azonos nemű emberekhez irányul. Azonban homoszexualitásnak nevezzük azt is, amikor az egyének időnként homoszexuális szexuális tevékenységet hajtanak végre az irányultságuktól függetlenül. Maga a homoszexualitás meghatározásában két fontos szempontot kell figyelembe venni. Az egyik a megfigyelhető, objektíválható viselkedés a másik pedig a nehezen megragadható, szubjektív érzelmi viszonyulás, szexuális vonzódás a saját nem iránt. (Buda, 1994)

A homoszexualitás először Kertbeny Károly, (eredeti nevén Karl Maria Benkert) önmagát magyarnak valló műfordító és publicista által neveződött meg nyilvánosan 1869-ben. A görög „homo” és a latin „sexus” szavak összeolvasztásával alkotta meg ezt a szót, amit mai napig használunk. Szó szerinti jelentése „azonos nemű”. Hibridnek nevezik ezt a szóösszetételt, mert görög és latin szóból áll. A homoszexualitás szót sokan orvosi kifejezésként kezelik, ami annak köszönhető, hogy a 19. század végétől az 1970-es évekig, e kifejezést, az azonos neműek közötti vonzalmakat betegségként kezelő medikalizált megközelítés sajátította ki. (Takács, 2004)

Kertbeny (1868) négy altípusba sorolta be az azonos neműek szexuális kapcsolatát:

- platonizmus (az idősebb férfiak fiatalabb fiúk felé irányuló imádata, ami nélkülözte a nemi szervek érintését, és a tisztátalan gondolatokat)
- kölcsönös onánia (önkielégítés)
- tribadizmus (homoszexualitás női verziója)
- pygismus (férfiak önkéntes anális közösülése)

Kenneth Plummer (1975) négy fajta homoszexuális tapasztalatformát különböztetett meg szociológiai szempontok alapján:

- 1) alkalmi homoszexualitás: azok a homoerotikus élmények tartoznak ide, amelyek rövid ideig tartottak, az ifjúkori kísérletezgetésekhez kapcsolhatóak és az egyén általános szexuális életére nem voltak nagyobb hatással
- 2) személyes homoszexualitás: a homoszexuális tevékenységnek nagyobb jelentősége van az egyén életében, de elszigetelve marad a homoszexuálisoktól és ez a fajta aktus nem lett az elsődleges preferenciája
- 3) szituációhoz kötött homoszexualitás: azok az emberek, akik rendszeresen vesznek részt homoszexuális tevékenységben, de saját magukat nem tartják homoszexuálisnak
- 4) Homoszexualitás, mint életforma: a homoszexuális tudat meghatározó az életükben, a homoszexualitás azt is jelenti a számukra, hogy fenttartsák a kapcsolatot a hasonló szexuális beállítottságú emberekkel.

Azok az emberek, akik rá vannak kényszerülve a homoszexuális aktus gyakorlására, amikor nincs lehetőségük heteroszexuális kapcsolatokat kialakítására nem tekinthetők homoszexuálisoknak. Ezt fakultatív vagy szituációhoz kötött homoszexualitásnak nevezzük, amely egy ideiglenes pótkielégülési forma. Ez általában akkor fordul elő, ha az emberek hosszú időn keresztül össze vannak zárva egymással pl. börtönben, hajón, katonai helyőrségen. (Takács, 2004)

3.2. Homoszexuálisok a társadalomban

3.2.1. Homoszexuálisok aránya a modern társadalomban

Sajnos kevés olyan vizsgálat található, ami a homoszexuálisok társadalmi arányát segítene feltárni. Ez az elítélő társadalomnak köszönhető, miattuk ugyanis titokban kényszerülnek élni, nem merik felfedni a szexuális identitásukat és ezért nehéz őket megtalálni. A rejtőzésük általában sikeres, mivel sem a viselkedésükben sem a közlésmódjukban nem utal semmilyen jel arra, hogy homoszexuálisok lennének. (Buda, 1994)

Az AIDS-válság kitörésével felélénkült az érdeklődés a homoszexuálisok problémái iránt. Ennek következményeképpen világszerte több felmérést végeztek, ahol a cél a homoszexuálisok arányának a meghatározása volt a társadalomban (pl. Franciaország, Nagy-Britannia, USA). (Tóth, 1994)

1991 szeptemberében a Haynal Imre Egészségtudományi Egyetem lebonyolított egy felmérést, amiben 2000 15 éven felüli magyar állampolgár vett részt. A felmérésből az derült ki, hogy a válaszadó férfiak (több mind 800 fő) közül 4,3%-ának volt már homoszexuális kapcsolata legalább egyszer élete során. Az európai típusú társadalmakban 5-15% százalék között van azoknak a férfiaknak az aránya, akik nem véletlenül, egyedi alkalommal kerültek azonos nemű partnerrel szexuális kapcsolatba. Magyarországon a felnőtt férfi homoszexuálisok és biszexuálisok aránya körülbelül 150-400.000 számot éri el. Ez a legnagyobb lélekszámú kisebbségnek számít a nők és cigányok után. (Tóth, 1994)

3.2.2. A homoszexualitás társadalmakban való megítélése

A homoszexualitás az emberiség történetével egyidős, ámbar az egyes korokban és kultúrákban az elfogadásuk és megítélésük meglehetősen eltérő volt. A társadalmak másképp viszonyultak a homoszexualitáshoz. Voltak, amelyek teljesen elfogadták,

közömbösek voltak vagy teljesen elutasították, sőt még üldözték és halálbüntetéssel is sújtották ezeket az embereket.

Manapság a homoszexualitás a társadalmak 60%-ában elfogadott, tehát az adott kultúrába valamilyen módon beépült. 30%-a toleráns, itt nincs beépülve a kultúrába és semleges viszonyulnak hozzájuk, nem rekesztik ki őket. A társadalmak 10%-át pedig azok teszik ki, amelyek tiltják, és különféle rendszabályokat hoznak létre, hogy szabályozzák a homoszexuálisok életét. Ide tartozik például a zsidó-keresztény kultúra.¹

Az antik görög világban a homoszexuális vonzalom és annak gyakorlása magas rendű szenvedélynek számított. A homoszexualitást „paderasztianak” nevezték. Ennek lényege az volt, hogy kamasz fiúkat választottak ki nevelésre felnőtt férfiak és a szexuális érintkezés is beletartozott a kapcsolatukba. Ez a kapcsolat csak átmeneti volt, akkor ért véget, amikor a fiú elérte a felnőtt kort. Az idősebb férfi úgymond kiképezte a fiút a homoszexualitásra, aki ezt a fajta magatartásformát majd továbbvitte. A görögök a szexuális kapcsolatokban nem nemek szerint, hanem aktív és passzív fél szerint tettek különbséget. A passzív fél szerepét mindig az alacsonyabb rendűek kapták. (pl. nők, rabszolgák, fiatalabb fiúk) (Pickett, 2002)

Az ókori rómaiaknál a homoszexualitás megfelelője az „efebofília” (latinul: ephebophilia) volt. A homoszexualitás a római társadalom egészét átható hedonisztikus életfelfogás részévé vált: a féktelen szórakozás egyik megnyilvánulási formája volt. Az élet részese volt, valamint a szórakozás formáival egyenrangú. Azonban a korabeli gondolkodók a dekadencia jeleként ítélték el a gondtalan szórakozást, tehát ennek részeseként a homoszexualitást is. Kevésbé voltak toleránsak a rómaiak kezdetben, nem úgy, mint a görögök, de ez idővel megengyhült.² (Tóth, 1994)

¹ <http://edentol.gportal.hu/gindex.php?pg=18645132&nid=4561298>

² Hadrianus császár (Kr. u. 76-138) nyíltan élt együtt szerelmével, Antinousszal. Halála után a görög fiatal emlékére várost is alapított, az egyiptomi Antinopoliszt.

A keresztény vallás mai napig elítéli a homoszexualitást az iszlám és zsidó vallással együtt. Azokon, akik a saját nemükhöz vonzódtak különböző kivégzési formákat alkalmaztak, úgymint a máglyán való égetés vagy a megkövezés. Ez a radikális hozzáállás szerencsére ma már eltűnőben van. Viszont a muszlim országokban, például Iránban még mindig jelen van. (Pickett, 2002)

A 20. században a II. világháború idején a nácik a cigányok, zsidók, kommunisták és a Jehova tanúi mellett ugyanúgy a homoszexuálisokat is deportálták és kivégezték. A homoszexuálisok jele a koncentrációs táborokban egy lefelé fordított rózsaszínű csillag volt. (Buda, 1994)

Az angol parlament 1954-ben önálló bizottságot hozott létre a homoszexualitás kérdésének vizsgálatára. Majd ennek a jelentése Wolfenden Report néven került nyilvánosságra. (Buda, 1994)

1960 óta az Egyesült Államokból világszerte elterjedőben van a Gay Liberation Movement. Ennek köszönhetően nagy nyilvánosságot kapnak például a sajtóban a homoszexuális érdekképviselők, szervezetek és azok a kezdeményezések, amelyek a homoszexuális házasságot és az örökbefogadást akarják elérni. Ugyancsak nekik köszönhető, hogy a DSM-ből 1973-ban törölték a homoszexualitást mint betegség kategóriát. (Buda, 1994)

A 21. századra a társadalmak sokkal elfogadóbbnak bizonyulnak mint előtte. A meleg emberek ugyanolyan jogokat követelnek maguknak, mint ami a heteroszexuálisokat illeti. Sok országban már engedélyezett az azonos neműek házassága és az örökbefogadás is. Talán az USA számít közülük a legjelentősebbnek, ahol már 19 tagállamban legális a melegházasság.

Manapság a homoszexuálisok több világvárosban rendeznek évente felvonulásokat Büszkeségnap (Gay Pride Day) néven, hogy felhívják magukra a figyelmet. A felvonulás lényege, hogy a homoszexuálisok, vagy azok az emberek, akik csupán

támogatják, őket karneválszerű ünnepséget tartanak az utcákon szivárványzászlókkal, színes léggömbökkel, transzparenszekkel. (Tóth, 1994)

3.2.3. Homoszexualitás és homoszexuálisok jogai Magyarországon

Magyarországon régebben a legnagyobb probléma az volt, hogy a melegeket úgy kezelték mintha valamilyen fertőző betegségben szenvednének. Nem merték felvállalni a másságukat, féltek, hogy összeköltözzenek, együtt éljenek párjukkal és a társadalom megbélyegezze őket. Két azonos nemű pár, legyen szó akár férfiakról vagy nőkről, de inkább férfiakról, nagyon el volt ítélve a társadalomban. Régen tabu témaként kezelték a homoszexualitást, csak nagyon ritkán utaltak rá még a sajtóban is. A mai médiában azonban már mindennapos a téma (jogaikról, rendezvényeikről). Magyarországon idén 19. alkalommal rendezték meg Budapesten a Budapest Pride fesztivált ahol a melegék végigvonulnak mindig egy kijelölt útvonalon. A menet lényege, hogy felhívják magukra a figyelmet. Őket is ugyanazok a jogok illetnék meg, mint a heteroszexuálisokat. Szeretnének ők is összeházasodni, gyermeket nevelni, anélkül, hogy bárki is beleszólna ebbe. (Buda, 1994)

A melegházasságot 10 európai ország zárja ki, köztük Magyarország is. A házasságot csak a férfi és nő kizárólagos kapcsolataként kezelik. Azonban jogszabályok az azonos nemű párok közötti élettársi kapcsolatot már 1996 óta elismerik. 2009 július 1-től pedig már a bejegyzett élettársi kapcsolatot is.³ Valamint 2010 január 1-től élettársi kapcsolat nyilvántartásba vétele is lehetséges. Magyarországon a homoszexuálisok a mai napig nem fogadhatnak örökbe közösen gyermeket. A bejegyzett élettársak sem fogadhatják örökbe egymás gyerekeit és korlátozzák a leszbikusok számára a mesterséges megtermékenyítést is.⁴ (Bejegyzett Élettársi Kapcsolat – Útmutató Meleg és Leszbikus párok részére)

³ 2009. évi XXIX. törvény

⁴ Az egészségügyi törvény szerint mesterséges megtermékenyítést csak házaspárok, különmemű élettársak vagy meddő, vagy koruknál fogva hamarosan meddővé váló egyedülálló anyák vehetnek igénybe.

3.2.4. Melegszubkultúra Magyarországon

A homoszexuálisok mondván a társadalmi nyomás ellensúlyozása érdekében olyan szubkultúrát hoznak létre, amely védelmet jelent számukra a heteroszexuális világgal szemben és erősíti az emberekben a melegidentitást.

„A szubkultúra valamilyen csoport elkülönült sajátos életmódja, rítusai, tabui, közös érdeklődése, közös ellenségei, saját titkai és tagjai egymás iránti lojalitásának együttes rendszere” (Tóth, 1994, 55.o.)

A melegközösség olyan kapcsolatok együttese, amiket bárók, kávéházak, fürdők, éttermek, szaunák, parkok, társadalmi és önképző csoportok képeznek valamint az egyének közötti kölcsönkapcsolatok hálózatai is beletartoznak.⁵ A homoszexuális érintkezés és szubkultúra központi intézménye a melegbár. Ezeken a helyeken, csak úgy, mint a heteroszexuális bárókban ugyanúgy esznek, isznak, szórakoznak, táncolnak és együtt vannak az emberek a barátaikkal. Itt akár új szexuális párt is találhatnak maguknak. Ezek sokkal fontosabb szerepet töltenek be, mint azok az átlagos bárók, amelyek a heteroszexuálisok részére vannak kialakítva. Itt a homoszexuálisok jól érezhetik magukat, nincs szükségük rá, hogy eltitkolják valós szexuális identitásukat. (Tóth, 1994)

Budapesten több mint 10 szórakozóhely számít kifejezetten melegbárnak, melyek közül sok műsorszámában is szerepel az állandó transzvesztita show. Vannak speciális szaunák, klubok és még szálláshelyek is, amelyek elsősorban meleg igénybevételére szolgálnak. Valamint melegbarát éttermek és kávéházak is, amelyek szívesen látják a homoszexuális vendégeket is. Nincsenek olyan helyek, amelyek kizárólag csak a leszbikusokat fogadnák, viszont vannak kifejezetten olyan bárók, amiket csak férfiak látogathatnak. Ilyen például a CoXx Men's Bar amely a meleg

⁵ Vannak olyan országok, ahol régen a melegtársadalom sajátos szlenget dolgozott ki annak érdekében, hogy a többi ember ne értse miről beszélnek és identitásukat ne fedjék fel. Ilyen ország például Anglia vagy Ausztrália. Saját szavuk volt például csoportszexre, nemi szervekre, rendőrségre. Ezeket a szavakat még senki sem jegyezte le, szájról szájra terjedtek.

szórakozóhelyek között is különlegesnek számít a sling szobával, sötétszobákkal és börtön szektorral, különböző kettecekkel és kabinokkal. Viszont a leszbikusoknak sem kell lemondaniuk semmiről, számukra a Living Room-ban minden hónap második szombatján kizárólag leszbikus partit tartanak, melynek neve Ösztrosokk. Valamint ezen az éven rendezték meg a IX. LIFT – Leszbikus Identitások Fesztiválját Budapesten.⁶

Az 1990-es rendszerváltás óta a melegközösség helyzete jelentős mértékben javult Budapesten és vidéken is egyaránt. Mára már a melegek társadalma kifejezetten nyílt társadalmi réteggé nőtte ki magát, az elfogadottság megnőtt az emberek körében, a rejtőzködés már kevésbé jelentős.⁷

1993-ban szervezték meg az első nagyszabású fesztivált a Toldi moziban. Ez a Budapest Pride elődje, akkor még „Első Magyar Meleg és Leszbikus Filmfesztivál” néven futott. 1997 óta rendszeresen minden évben megrendezésre kerül Budapesten a Budapest Pride több napos fesztivál utcai felvonulással és bulizással egybekötve melynek fő üzenete, hogy felhívja a figyelmet a szolidaritás, az egymásért és másokért való kiállás fontosságára. Főbb programjaik közé tartozik ez alatt a pár nap alatt az irodalomest, színházi előadások, film vetítések, beszélgetések, kiállítások. (Budapest Pride Programfüzet, 2013)

⁶ http://www.budapest.com/budapest_kalauz/meleg_budapest.hu.html
<http://welovebudapest.com/barok.szorakozohelyek/melegbarat.helyek.budapesten>

⁷ http://www.budapest.com/budapest_kalauz/meleg_budapest.hu.html

3.2.5. LMBT szervezetek Magyarországon

Az LMBT mozaikszó jelentése: leszbikusok, melegek, biszexuálisok és transzneműek.

Magyarországon egyre több olyan szervezet jön létre, amely a homoszexuális emberek érdekeit képviselik. A szervezetek között szerepelnek sportegyesületek, tőracsportok, táncklubok és különböző alapítványok is.

Talán a leghíresebb szervezet a Magyar LMBT Szövetség. Ez egy 2009-ben létrejött szervezet, melynek fő célja, hogy a magyarországi leszbikus, meleg, biszexuális és transznemű (LMBT) szervezetek összefogása révén az LMBT emberek jogegyenlőségével, érdekképviselésével valamint az LMBT szervezetek és csoportok érdekvédelmi képviselésével foglalkozzon. További céljuk az emberi jogok védelme, a diszkrimináció és az előítéletek visszaszorítása és hogy segítsék az LMBT emberek társadalmi befogadását, valamint az öntudatuk és identitásuk növelése. Fontosabb megmozdulásaik közé tartozik, hogy 2009-ben nagy szerepe volt ennek a szervezetnek abban, hogy az első bejegyzett élettársi kapcsolatáról szóló törvény alkotmánybírósági megsemmisítését követően a Parlament rövid időn belül új törvényt fogadott el. 2012-ben sikerült elérniük, hogy a Büntető Törvénykönyv a szexuális irányultságon és nemi identitáson alapuló gyűlöletbeszédet és gyűlöletbűncselekményeket büntesse. Ettől az évtől kezdve, sikeres pályázat révén a mai napig aktívan részt vesznek az Emberi Jogi Kerekasztalban. 2014-ben a választási kampányuknak köszönhetően jelentek meg azonos nemű párok közötti plakátokon.⁸

⁸ <http://www.lmbtszovetseg.hu/szovetsegunk/jovokep-es-kuldetes>
<http://www.civilmag.hu/profil/lmbtszovetseg/>

Pár fontosabb szervezet:

Labrisz Leszbikus Egyesület: legfontosabb céljuk a leszbikus és biszexuális nők önfelfogadásának segítése, erősítése. Társadalommal való megismertetés nyilvános vitákon, beszélgetéseken, kiadványokon, középiskolai programokon keresztül. Az ő nevükhöz fűződik a mára már 9. éve megrendezésre kerülő LIFT – Leszbikus Identitások Fesztiválja.⁹

Szivárvány Misszió Alapítvány: harcolnak a diszkrimináció különböző formái ellen, kiemelten a homofóbia, transfóbia, szexizmus és rasszizmus ellen. Céljaik közé tartozik a kulturális tevékenységek szervezése, erősítése. Átalluk kerül megrendezésre minden évben a többnapos Budapest Pride fesztivál annak keretén belül a Budapest Pride Felvonulás valamint a Budapest LMBTQ Filmfesztivál.¹⁰

3.2.6. LMBT szimbólumok

Szivárvány zászló

A meleg társadalom 1978 óta használja a szivárványzászlót (1. sz. ábra), mint a hivatalos szimbólumát. Gilbert Baker San Francisco-i művész tervezte a zászlót, melyből két prototípust készített 30 önkéntes társával kézfestéses technikával. A zászló nyolc sávból állt, mindegyik reprezentálva a társadalom egy-egy komponensét. A rózsaszín a szexet, a vörös az életet, a narancssárga a gyógyítást, a sárga a napot, a zöld a természetet, a türkiz a művészetet, az indigókék a harmóniát, az ibolya a lelket szimbolizálta. Később az előállítás folytán két színt elhagytak, a rózsaszínt és a kéket valamint az indigót királykékkel helyettesítették. A zászlónak számos variációja létezik. Az egyik például az AIDS feletti győzelem zászló (2. sz.

⁹ <http://melegvagyok.hu/szervezetek>

¹⁰ <http://melegvagyok.hu/szervezetek>

ábra), amely egy fekete sávot tesz legsóként a meglévő színekhez. Egy San Francisco-i csoport javaslatára ez az AIDS-ben elhunytak számára állít emléket.¹¹

1. sz. ábra: Szivárványzászló 2. sz. ábra: Szivárványzászló AIDS emlécsikkal

Rózsaszín háromszög

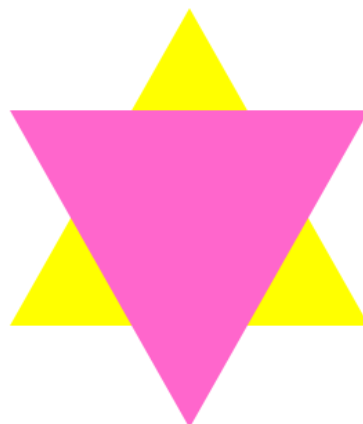
Ez még a II. világháború idejéből ered, Adolf Hitlernek hatalomra kerülése utáni időszakból. 1935-ben egy törvénymódosítás által megtiltotta a homoszexuális kapcsolatokat és tilalmat szabott ki a csókra, ölelésre és a meleg fantáziákra is. Először az elítélteket börtönbe – becslések szerint 1937-39 között 25.000 ember - majd koncentrációs táborokba szállították. Hitler 1942-ben halálbüntetéssel sújtotta a homoszexuális embereket. A kivégzett homoszexuálisok száma becslések szerint 50 és 100.000 között volt. A koncentrációs táborokban minden elítélt egy lefelé fordított színes háromszöget viselt magán, ezzel megkülönböztetve őket. A homoszexuálisok jele egy lefelé fordított rózsaszínű háromszög volt (3. sz. ábra). A sárga Dávid-csillag egy rózsaszín háromszög alatt (4. sz. ábra) pedig a homoszexuális zsidókat jelezte, ők számítottak a táborokban az emberek közül a legrosszabbnak.¹²

¹¹ <http://www.hatter.hu/programjaink/archivum-es-konyvtar/meleg-kultura/szimbolumok>

¹² <http://www.hatter.hu/programjaink/archivum-es-konyvtar/meleg-kultura/szimbolumok>

*3. sz. ábra: Homoszexuálisok jelképe
koncentrációs táborokban*

*4. sz. ábra: Homoszexuális zsidók jelképe
koncentrációs táborokban*

Lambda

Először 1970-ben használták ezt a szimbólumot (5. sz. ábra) New York-ban. Számos spekuláció alakult ki azzal kapcsolatban miért is lett ez a meleg közösség szimbóluma és mit is jelent valójában. Egyes emberek szerint a görög betűként „liberation”-t (felszabadulást) jelent. Mások szerint jelentheti a meleg mozgalmak egyetértését vagy jelezhet mérleget, egyensúlyt.¹³

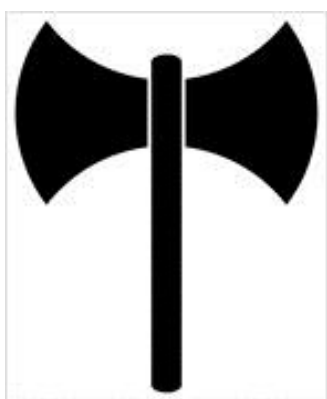

5. sz. ábra: Lambda

¹³ <http://www.hatter.hu/programjaink/archivum-es-konyvtar/meleg-kultura/szimbolumok>

Leszbikusok szimbólumai

Az egyik ismertebb, ámár mára már kicsit elfeledett szimbólum Labris kardja (6. sz. ábra). Igazából ez egy kétrészes fejsze, melyet 8000 évvel ezelőtt még az amazonok használtak. A feminista és leszbikus csoportok körében csak 1970-ben vált felkapottá. A másik érdekesség a bíborszínű kézlenyomat (7. sz. ábra), amely szintén a leszbikusokat szimbolizálja és 1970-ben használták tiltakozás céljából. A történet szerint a megjelent homofób cikkek ellen tiltakozó emberek csoportját San Francisco-ban az Examiner szerkesztősége előtt bíborszínű tintával öntötték le. A tiltakozók ezek után, mindenhol ott hagyták a bíborszínű kézlenyomatukat az épületen ahol csak tudták.¹⁴

6. sz. ábra: Labris kardja

7. sz. ábra: Bíborszínű kézlenyomat

Biszexualitás szimbólumai

A biszexualitás egyik jelentősebb szimbóluma az alábbi zászló (8. sz. ábra). A felső részen látható rózsaszín csík a homoszexualitást képviseli az alsó kék a heteroszexualitást, míg a középben kikevert lila a biszexualitást jelképezi. A másik a dupla holdszimbólum (9. sz. ábra), melynek jelentését Mars és Vénusz asztrológiai

¹⁴ <http://cotcot.hu/cikk/2008/06/06/massag-szimbolumai>

jelek jelentésével szokták magyarázni. A szivárványszíneket mellőzve, ez is a lila, rózsaszín és a kék színeket tükrözi.¹⁵

8. sz. ábra: Bisexualitás zászlója

9. sz. ábra: Dupla holdszimbólum

¹⁵ <http://www.hotdog.hu/melegkozossegbisexualitas-1/bisexualis-szimbolumok>

3.3. Homoszexualitást magyarázó elméletek

3.3.1. Férfi és női homoszexualitás közti különbségek

Általában a homoszexualitásról szólva a férfi homoszexualitásról szoktak beszélni. Az elméletek, vizsgálat nagy része a férfiakra összpontosít. Azonban a férfi és női homoszexualitás között is vannak különbségek. A társadalom nagyobb mértékben toleráns a nőkkel, mint a férfiakkal szemben. Ez betudható annak, hogy a nők között ez kevésbé feltűnő jelenség, mélyebb kapcsolatot ápolnak egymással és a köztük lévő testi érintés általánosan elfogadott és nem feltétlenül jár szexuális izgalommal. Ezzel szemben a férfiak közötti érintkezés nem annyira megszokott és ez feltűnőbb lehet az emberek számára. (Buda, 1994)

A nők elfogadása több szempontból is eredhet. A nők számára a kultúrákban nem olyan szigorúak az előírások, mint a férfiak felé. Sokak szerint a férfinak az a dolga, hogy továbbvigye a családi nevet, gyereket nemzzen. (Buda, 1994)

3.3.2. Biológiai eredet

A homoszexualitás egyes emberek szerint két fajta okból alakulhat ki. Az egyik biológiai a másik pedig pszichológia eredetű.

Vitatott kérdés a mai napig, hogy mennyire tekinthető a homoszexualitás betegségnek. A kórisme a homoszexuális egyén közléséhez viszonyul, ennek alapján dönthető el, hogy neurotikus jellegű fejlődési zavar vagy minden pszichológiai hatáson keresztültörő biológiai készlet-e az oka. A homoszexualitásért konkrétan felelős génváltozatokat a mai napig nem azonosították, de korábbi vizsgálatok szerint is szerepet játszik a kialakulásában. Az egyik magyarázat szerint a homoszexuális orientációt a DNS láncon lévő genetikai eltérés hozza létre. (Buda, 1994)

Számos kutatás született a vizsgálása érdekében, de talán Dörner volt köztük a leghíresebb. Patkánykísérletek alapján arra a következtetésre jutott, hogy a homoszexualitás lényegében magzati (fötális) endokrinopátia és eredete az anyai szervezet hormonháztartásának rendellenessége, de a kívülről adagolt hormonális készítmények is lehetnek felelősek érte. Így a magzatot túl magas hormonhatás éri. (Dörner 1969)

Bebizonyították, hogy inverz szexuális készítmést nem lehet létrehozni hormonhatással. A férfi homoszexuálisok felfokozott libidóját csökkenti azonban egy nagy adag női nemi hormon, viszont ez a folyamat a férfi homoerotikus irányát nem képes megváltoztatni. (Buda, 1994)

3.3.3. Pszichológiai eredet

A biológiai elméleteknél sokkal eredményesebbnek mutatkoznak a pszichológiai vizsgálatok és teóriák. Kutatók feltételezése szerint, az embernek van pszichoszexuális agyi centruma, amiben működési rendellenesség jöhet létre az öröklött zavarok hatására. Megfigyelések szerint a pszichoszexuális beállítódás és a szexuális viselkedés eltérése nem a kromoszómáknak és hormonoknak köszönhető hanem, hogy az adott személy személyiségfejlődése során melyik nem szerepét, identitását vette magára. Lényegében a homoszexuális személyiségfejlődés környezeti, külső hatásokra alakul ki. A családban olyan befolyások érik a fejlődő gyermeket, amely a másik nem felé való érdeklődését meglehetősen gátolja és korlátozza számára. (Buda, 1994)

Adler (1928) felfogása szerint a homoszexualitás egyben a másik nemtől való gyermeki félelem és hogy érzelmileg nem képes és nem is akar heteroszexuális kapcsolatot kialakítani.

Vizsgálatok alapján kimutatták, hogy a gyermekkori szülőkapcsolatok nagy szerepet játszanak a személyek homoszexualitásának kialakulásában. A férfiaknál az anyával

való kapcsolat mély, bensőséges. Gyakran előfordul az is, hogy az egyén egyedüli gyerekként és apa nélkül nő fel. A homoszexuális nők pedig gyakran azonosítják magukat a másik nemmel való kapcsolat kialakításától irtózó anyával. A nőknél néha előfordul, hogy olyan kapcsolatot sikerül kialakítaniuk az apával, mint a homoszexuális férfiaknak az anyával. Viszont a nőknek az anyával való kapcsolata gyakran rossz és az anyával szemben nagy a hosztilitás. (Buda, 1994)

Szociálpszichológiai vizsgálatok kimutatják, hogy a homoszexuálisok többségénél az ellentétes nemű szervek és funkciók szorongást valamint undort váltanak ki az egyénekből.

Pszichológiai és pszichiátriai irodalmi szempontból kétfajta koncepciót magyarázhatunk meg a homoszexualitással kapcsolatban. Az egyik a latens vagy rejtett homoszexualitás. A pszichoanalitikusok szerint minden emberben vannak homoszexuális vágyak, csupán elfojtva. Ezek problémát jelentenek az egyén számára már bizonyos mennyiség felett és elhárításukra pszichés defenzív mechanizmusokat alkalmaznak. A másik a pszeudohomoszexualitás-szindróma, amely Ovesey nevéhez fűződik. E szerint az elmélet szerint az ambiciózus férfiak céljainak megghiúsulása miatt, gyakran fordul elő, hogy homoszexuális vágyai támadnak és attól fél, hogy ő homoszexuális lesz. (Buda, 1994)

Amint látható a kutatások eléggé előrehaladtak a homoszexualitás kialakulásának kérdésében. Megállapítható, hogy a homoszexualitás nem választható el a környezeti hatásokkal szorosan összefonódó emberi pszichoszexuális fejlődés folyamatától. (Buda, 1994)

„A homoszexualitás az ontogenetikus szexuális fejlődés sajátos zavara, tévútja, célszerűbb állapotnak, mint betegségnek tekinteni. Ez az anomális nemi viselkedés büntetéssel nem oldható meg, megelőzésének és megváltoztatásának problémája nem egyszerűen orvosi ügy, és ezt az egészségügynek nem is ajánlatos magára venni.”
(Buda, 1994, 334.o.)

3.4. „Coming out”

A „coming out” (feltárlkozás) egy olyan kulturális és pszichológiai folyamat, melynek során az ember a homoszexualitás modelljével azonosul és ennek a modellnek megfelelően homoszexuális vagy leszbikus identitásérzést alakít ki saját magában. A „Gay Liberation” mozgalom szerint ez a folyamat akkor fejeződik be, ha minden olyan ember előtt feltárja homoszexualitását az adott személy, akik fontosak az életben, akár barát akár családtag. A fiataloknál legtöbbször ez a folyamat a serdülőkorban kezdődik el. Elkezdik felfedezni önmagukat, de elég sokan megpróbálják még egy ideig titokban tartani, visszafojtani magukban ezeket az érzéseket. A homoszexualitás elfogadása és későbbi felvállalása egy hosszú időn keresztül fennálló stresszhelyzet, amivel a megküzdés sajnos nem kerülhető el. (Tóth, 1994)

A feltárlkozási folyamatot – amiben valaki a homoszexualitás teljes eltitkolásától egészen addig jut el, hogy a saját maga homoszexuális identitását felvállalja a nyilvánosság előtt – Gary J. McDonald (1982) írja le a legátfogóbban.

„A feltárlkozás olyan fejlődési folyamat, amelynek során a homoszexuális személyek tudatára ébrednek érzelmi és szexuális preferenciáiknak és így döntene, hogy ezt a felismerést integrálják magán- és társadalmi életükbe. A feltárlkozás tehát magába foglalja egy nem tradicionális identitás vállalását, az énkép szervezeti átalakulását, az egyéni életút felfogásának újjászervezését és a másokhoz és a társadalomhoz fűződő kapcsolatok módosítását... Ez a kognitív és affektív átalakulások, valamint magatartásbeli változások bonyolult sorozata.” (Tóth, 1994, 373.o.)

A homoszexuálisok közül sokan használnak különböző hárítási mechanizmusokat ennek az elkerülhetetlen folyamatnak az ellenőrzésük alatt tartása érdekében. Úgy mint a racionalizálás – „részeg voltam” -, a történetek meghazudtolása – „csak azért csináltam, hogy szívességet tegyek egy barátomnak” -, önmegtartóztatás vagy

aszexualitásba való menekülés – „vigyázok magamra a nőségig” -, és a tagadás – „nem lehetek leszbikus hiszen fiúkkal randizom”. (Tóth, 1994)

4. Anyag és módszer

4.1. A vizsgálat lebonyolítása

A kérdőívet 2014 októberében vettem fel. A vizsgálatomban 148 ember vett részt véletlenszerű mintavétel során. A kérdőív teljesen névtelen és papír alapon juttattam el a kitöltőkhöz. A kérdőív felvétele során háromszor került sor csoportos felvételre a hamarabbi visszajuttatás érdekében. Legfőképpen heteroszexuális emberek véleményére voltam kíváncsi. Ők hogyan kezelik a homoszexualitást, mennyire utasítják vagy éppen fogadják el azt.

4.2. A vizsgálati adatok eredménye, elemzése

Az első négy kérdésem demográfia jellegű volt. Melyből kiderült, hogy a 148 válaszadó közül 45 férfi és 103 nő volt. A legfiatalabb kitöltő 15 éves a legidősebb pedig 55 éves volt. Az átlag életkor pedig 23 év.

A válaszadók iskolai végzettség alapján való megoszlása:

Iskolai végzettség	Fő	Előfordulás gyakorisága (%)
általános iskola	6	4 %
szakmunkás	9	6,1 %
érettségi	113	76,4 %
felsőfokú	20	13,5 %

10. sz. ábra: A válaszadók végzettség alapján való megoszlása

Főként azért jött ki az az eredmény, hogy a legtöbb embernek még csak érettségije van, mert több egyetemista tanulóhoz jutott el a kérdőív.

A válaszadók foglalkozás alapján való megoszlása:

Jelenlegi foglalkozás	Fő	Előfordulás gyakorisága (%)
tanuló	91	61,5 %
alkalmazott	49	33,1 %
fizikai munka	0	0
vezető	6	4 %
vállalkozó	1	0,7 %
egyéb	1	0,7 %

11. sz. ábra: A válaszadók foglalkozás alapján való megoszlása

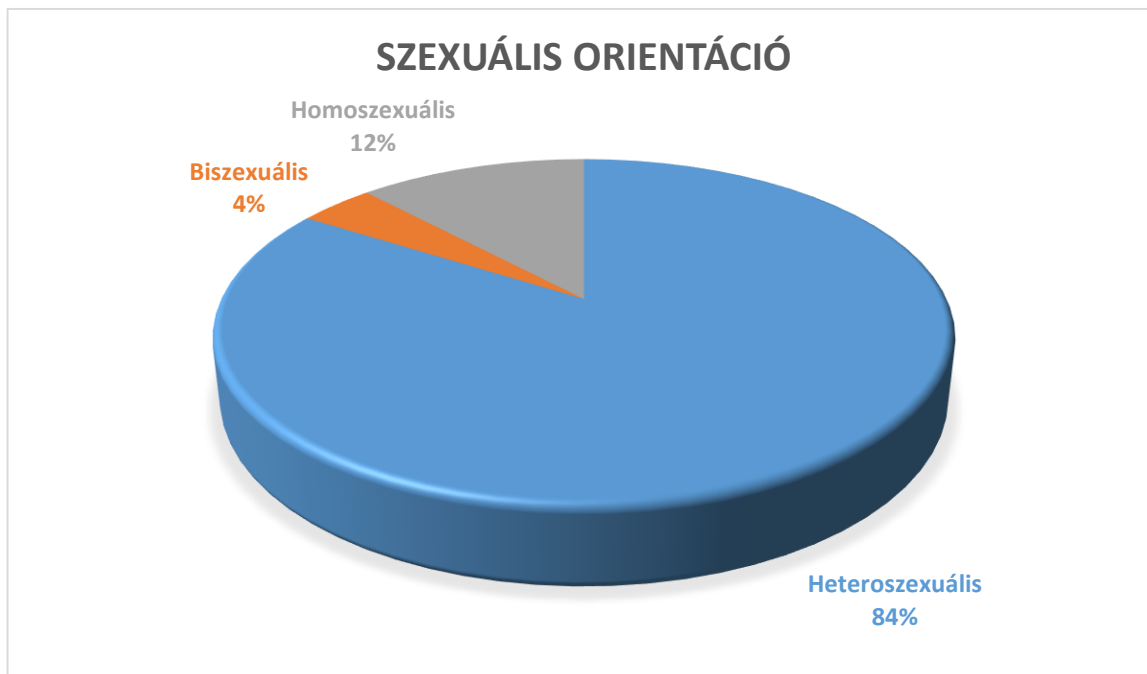
Az eredmény nem arányos mivel a kérdőív több tanulóhoz jutott el.

A válaszadók lakhely szerinti megoszlása:

Lakhely	Fő	Előfordulás gyakorisága (%)
főváros	7	4,7 %
megyeszékhely	59	39,9 %
nagyváros	20	13,5 %
vidék (kisváros)	32	21,6 %
falu	30	20,3 %

12. sz. ábra: A válaszadók lakóhely alapján való megoszlása

Fontosnak tartottam meghatározni a válaszadók szexuális orientációját, így a válaszok alapján az 5. kérdésemre a következő eredményeket kaptam.

13. sz. ábra: A válaszadók szexuális orientáció alapján való megoszlása

Mint ahogy azt a 13. sz. ábra is mutatja, a heteroszexuálisok nagyobb számban fordultak elő (84%) és a biszexuálisok (4%) valamint homoszexuálisok (12%) aránya meglehetősen alacsony volt.

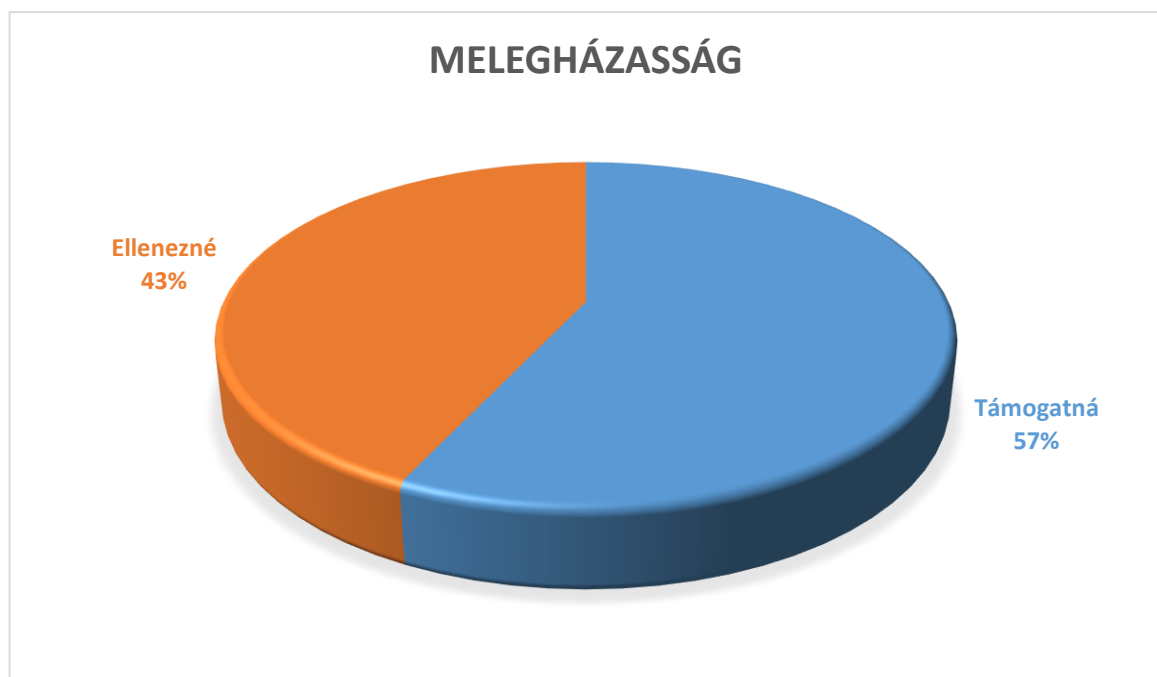
A 6. kérdésemre nem meglepő módon a többség úgy válaszolt, hogy elfogadják a homoszexuális embereket, ez 68,9 %. Mindössze 6,8 % válaszolt úgy, hogy nem fogadják el őket, a maradék 24,3% pedig semlegesen viszonyul hozzájuk.

A 7. kérdésemre, miszerint a válaszadók szerint Magyarországon a társadalom mennyire rekeszti ki a homoszexuális embereket a következő eredményeket kaptam. 57,4 % gondolja úgy, hogy a társadalom által ki vannak rekesztve és csupán 7,4% gondolja azt, hogy valamilyen formában elfogadott ez hazánkban. A maradék, 38,2% szerint a homoszexualitás semleges Magyarországon.

A 8. kérdésnél a többség, 112 ember szerint, ugyanolyan jogok illetik meg a homoszexuális embereket, mint a heteroszexuálisokat. Akik azt gondolják, hogy nem érdemelnek ugyanolyan jogokat azoknak a száma 36 fő volt.

A 9. kérdésre miszerint hányan tennének a homoszexuálisok szociális, jogi ügyei érdekében csupán 44-en válaszolták azt, hogy igen, 104-en azt, hogy nem tennének semmit. Pedig az előző kérdés statisztikái alapján 112 ember szerint ugyanolyan jogokat érdemelnének.

A 10. kérdésem a melegek közötti házasság engedélyezésére vonatkozott. Hány százalékuk helyeselné, hogy azonos neműek házasodjanak, és hány százalék tagadná meg ezt a jogot tőlük.

14. sz. ábra: A válaszadók hogyan viszonyulnak a melegházassághoz

A kitöltők több mint fele, 57%-a támogatná az azonos neműek közötti házasságot. 43%-a pedig nem támogatná azt. Ezt a 14. sz. ábra mutatja be.

11. kérdésem azt vizsgálta, hogy a válaszadók közül hányan támogatnák a homoszexuális emberek gyermekvállalását.

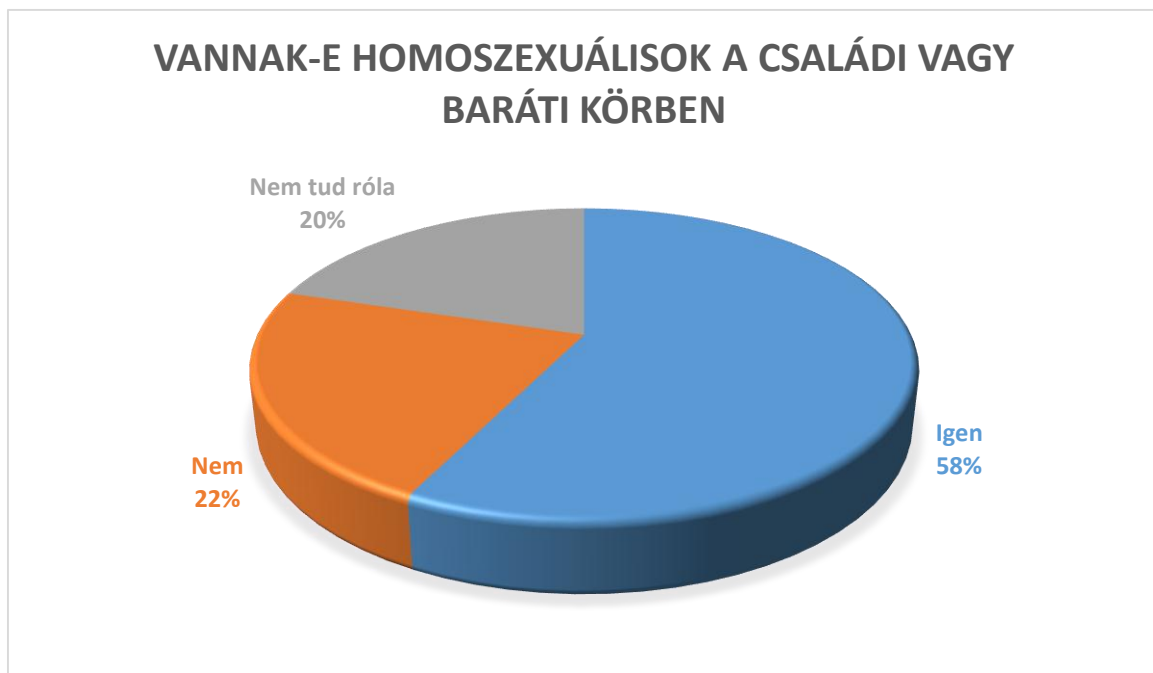
15. sz. ábra: A válaszadók hogyan viszonyulnak a homoszexuálisok gyermekvállalásához

A 15. sz. ábrán látható, hogy az emberek többsége megtagadná (52%) a homoszexuálisok gyermekvállalását. A válaszadók 48 %-a engedélyezné az azonos nemű párok gyermekvállalását. A két véglet között a különbség nagyon csekély, csupán 4%.

12. kérdésemre, miszerint hogyan reagálnának, ha kiderülne, hogy a gyermekük homoszexuális lenne a következő válaszokat kaptam. A válaszadók 60,1 %-a elfogadó lenne a gyermekével szemben, 37,9% szomorúsággal fogadná a hírt és megpróbálna változtatni ezen és 2% válaszolta azt, hogy kitagadná saját gyermekét a családból.

A 13. kérdésem a meleg felvonulásokhoz kapcsolódott. A válaszok alapján a többség, 49,3% nem látja ezeknek értelmét, 32,4% szerint szabad országban élünk azt csinálnak, amit akarnak, 18,2% szerint pedig nekik is érvényesülniük kell valahol.

14. kérdésemmel fontosnak tartottam meghatározni, hogy a válaszadók közül hány embernek van a családi vagy baráti körében homoszexuális ember. Meglepő módon a következő adatokat kaptam.

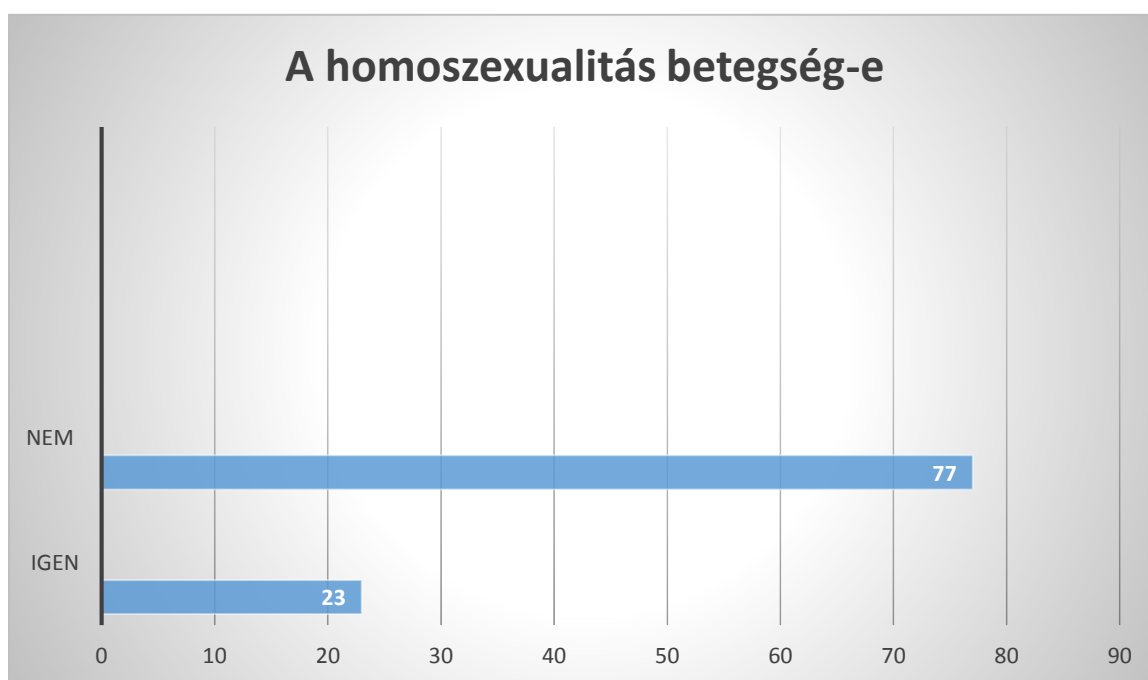
16. sz. ábra: A válaszadók közül hánynak van homoszexuális ember a családi vagy baráti körében

A 16. sz. ábra alapján a válaszadók közül több mint a felének (58%) van homoszexuális ember a családi vagy baráti körében. 20%-nak egyáltalán nincs ilyen, 22% pedig nem tud róla, hogy lenne.

15. kérdésemmel azt vizsgáltam, hogy az emberek szerint mennyire lehet megkülönböztetni a homoszexuálisokat a heteroszexuálisoktól. A válaszadók 62,2%-a szerint nem mindig lehet megkülönböztetni őket. 25,7% szerint meg lehet őket

különböztetni, ide sorolhatnám például a butch¹⁶ leszbikusokat, akiknek külseje, viselkedése, jelleme fiús beütésű. 12,2% mondja azt, hogy nem lehet különbséget tenni közöttük. Ebbe a kategóriába tartozhat például a femme vagy lipstick¹⁷ leszbikus, akik szeretnek nőiesen öltözni, nőiesen viselkednek, és senki nem mondaná meg róluk, hogy a saját nemükhöz vonzódnak.

16. kérdésemre miszerint a homoszexualitás betegség-e a következő eredmények születtek, amit a 17. sz. ábrával szeretnék bemutatni.

17. sz. ábra: A válaszadók hány százaléka szerint betegség a homoszexualitás

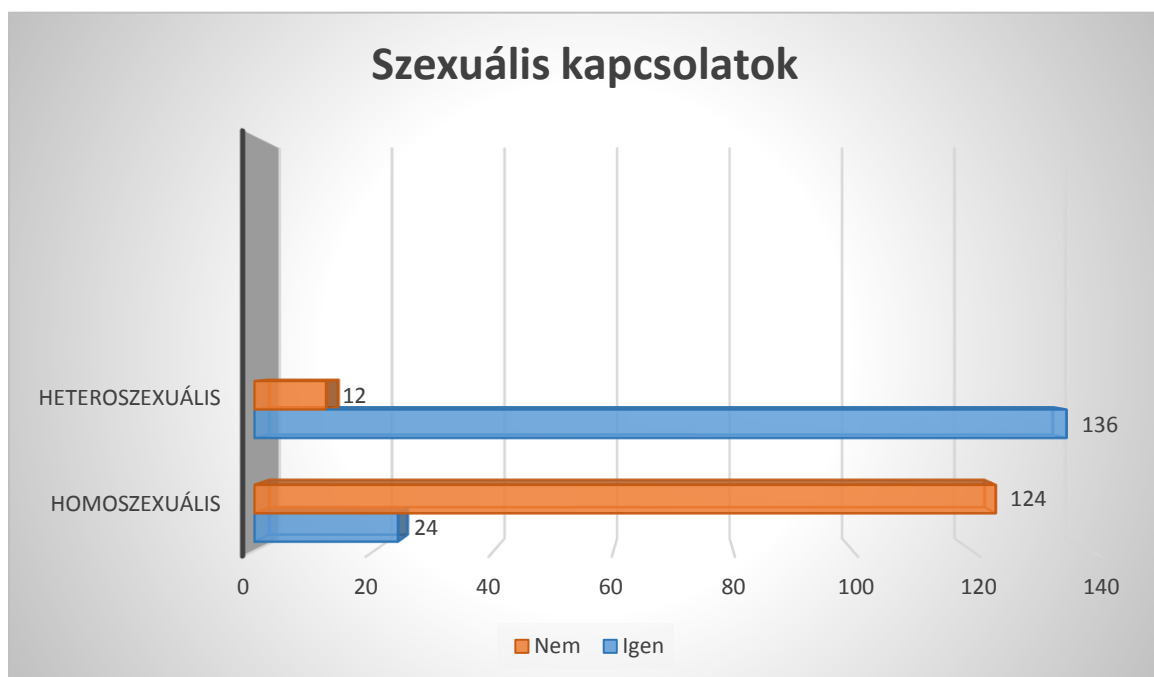
A túlnyomó többség szerint, 77%, a homoszexualitás nem betegség. Mindössze 23% gondolja azt, hogy ez valamilyen betegségnek tudható be és valamilyen formában gyógyítható lenne, mint a többi betegség.

¹⁶ Fogalomtárban megtalálható a magyarázat

¹⁷ Fogalomtárban megtalálható a magyarázat

17. kérdéssel arra szerettem volna fényt deríteni, hogy az emberek szerint a homoszexualitás választás kérdése-e, fejben döntik-e el, hogy most akkor ők a saját nemükhöz vonzódnak. A homoszexuális emberek tudnának-e változtatni a szexuális orientációjukon, ha szeretnének, csak nem akarnak. A kitöltők 70,3%-a gondolja úgy, hogy a homoszexualitás nem döntés kérdése és 29,7% mondja azt, hogy ez igenis fejben dől el és a homoszexuálisok tudnának változtatni ezen ha, akarnának.

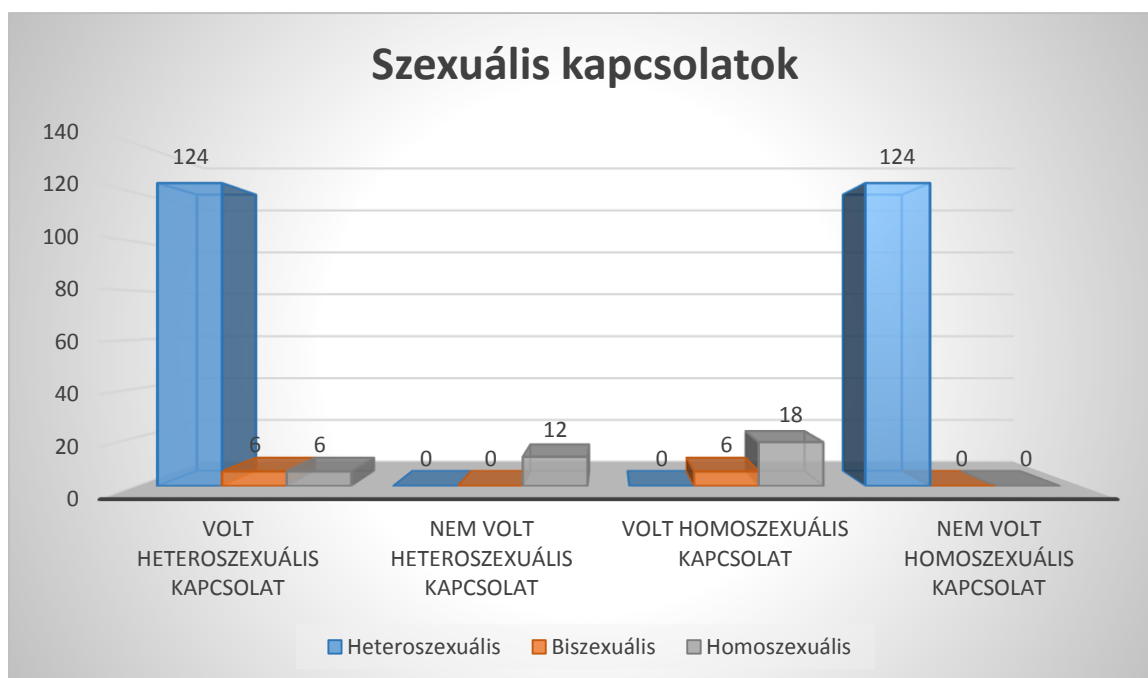
A 18-19-es kérdéseimmel arra voltam kíváncsi, volt-e már a válaszadóknak heteroszexuális vagy homoszexuális kapcsolatuk.

18. sz. ábra: A válaszadók heteroszexuális és homoszexuális kapcsolatainak összegzése

A 18. sz. ábrán kapott eredmények alapján 136 főnek volt, 12 főnek nem volt heteroszexuális kapcsolata. Homoszexuális kapcsolata 24 főnek volt és 124-nek nem.

A következő diagramm (19. sz. ábra) azt mutatja be lebontva, hogy a hetero- és homoszexuális emberek közül hánynak, milyen fajta kapcsolata volt már.

19. sz. ábra: A válaszadók szexuális kapcsolatai lebontva

A 124 heteroszexuális embernek mind volt heteroszexuális kapcsolata és egyiknek sem volt homoszexuális kapcsolata. A 6 biszexuális válaszadó közül mind a 6-nak volt egyaránt heteroszexuális és homoszexuális kapcsolata is. A 18 homoszexuális közül az összesnek volt már homoszexuális kapcsolata viszont csak 6-nak volt szintén heteroszexuális is.

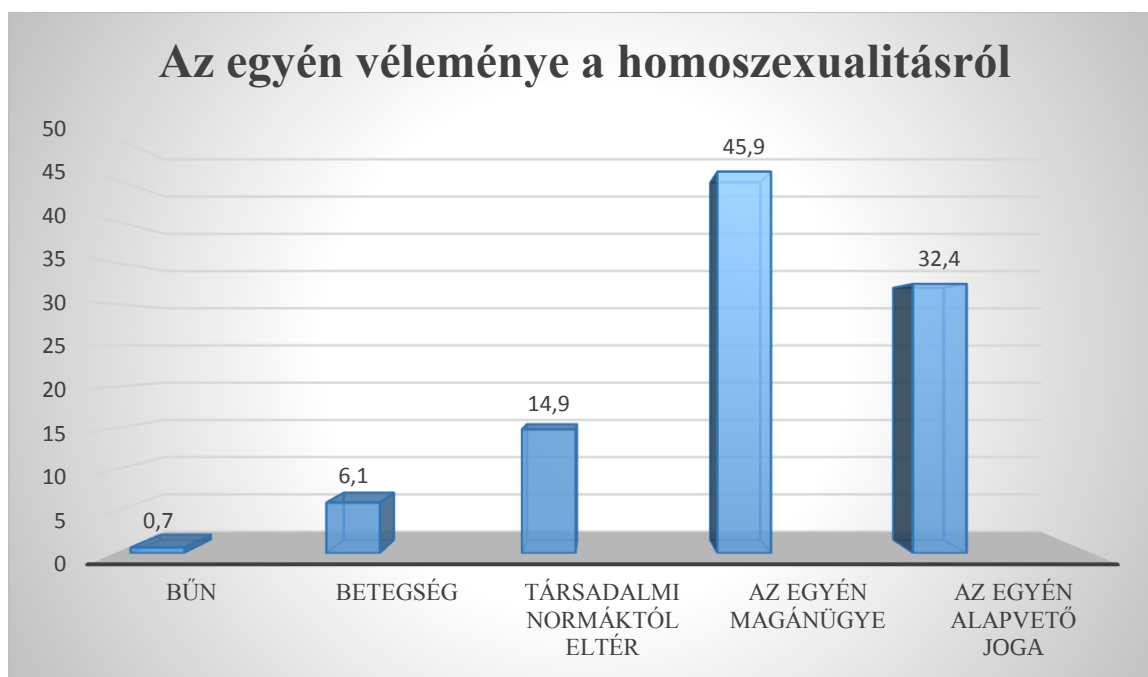
A 20. kérdéssel azt vizsgáltam, hogy az egyénnek mi a saját véleménye a homoszexualitásról. Mindössze 8,1% gondolja úgy, hogy ez elutasítandó, rossz dolog. A többség 60,8% azt mondja, hogy tudomásul veszi, hogy vannak ilyen emberek és elfogadja őket. A maradék, 31,1% pedig semleges, sem pozitívan sem negatívan viszonyul hozzá.

A 21. kérdésem arra irányult, hogy az emberek jobban elfogadják-e a leszbikus nőket, mint a homoszexuális férfiakat. Nem meglepő módon a többség, 79,7% azt

válaszolta, hogy jobban elfogadja a leszbikusokat. 20,3% pedig nemmel válaszolt, nem fogadják el őket jobban, mint a férfi homoszexuálisokat.

A 22. kérdéssel meg szerettem volna tudni, hogy a válaszadók közül hány szerint kellene a homoszexuálisok életét korlátozni az állam által jogi eszközökkel. 8,8% válaszolta azt, hogy igenis korlátozni kellene, 91,2% pedig azt hogy nem helyes, ha az állam beleavatkozik ebbe.

A 23. kérdéssel arra voltam kíváncsi melyik állítás áll legközelebb a kitöltő véleményéhez a homoszexualitásról. Ezt a 20. sz. ábra demonstrálja.

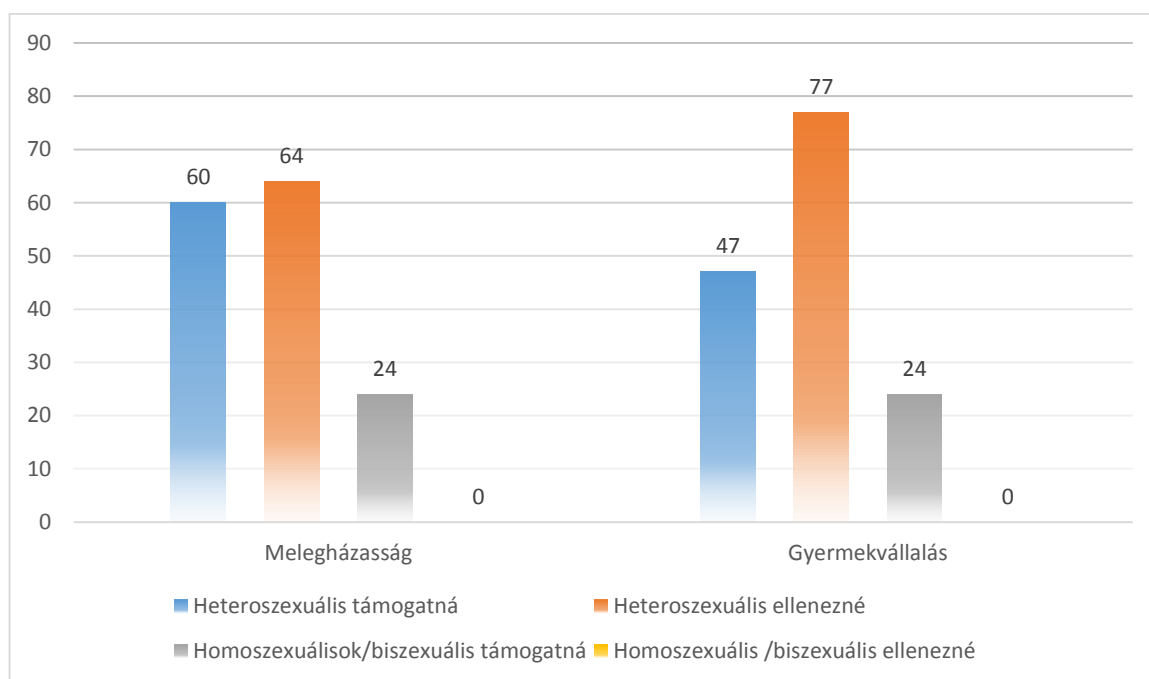

20. sz. ábra: A válaszadók saját véleménye százalékokban a homoszexualitásról

A legtöbb választ (45,9%) az kapta, hogy szerintük ez az egyén magánügye. 32,4% gondolja úgy, hogy az egyén alapvető joga az, hogy ő homoszexuális és azonos nemű párt választ magának. 14,9% szerint ez a viselkedés eltér a társadalmi normáktól. A második legkevesebb százalékot a betegség kategória kapta (6,1%), a legkevesebbet (0,7%) pedig, az hogy bűnnek számít a homoszexualitás.

4. 3. Homoszexuálisok és heteroszexuálisok válasza összehasonlítva pár fontos kérdésben

A heteroszexuális és homoszexuális/biszexuális kitöltők válasza összehasonlítása a meglegházasság és a gyermekvállalás kérdésében a 21. sz. ábra segítségével.

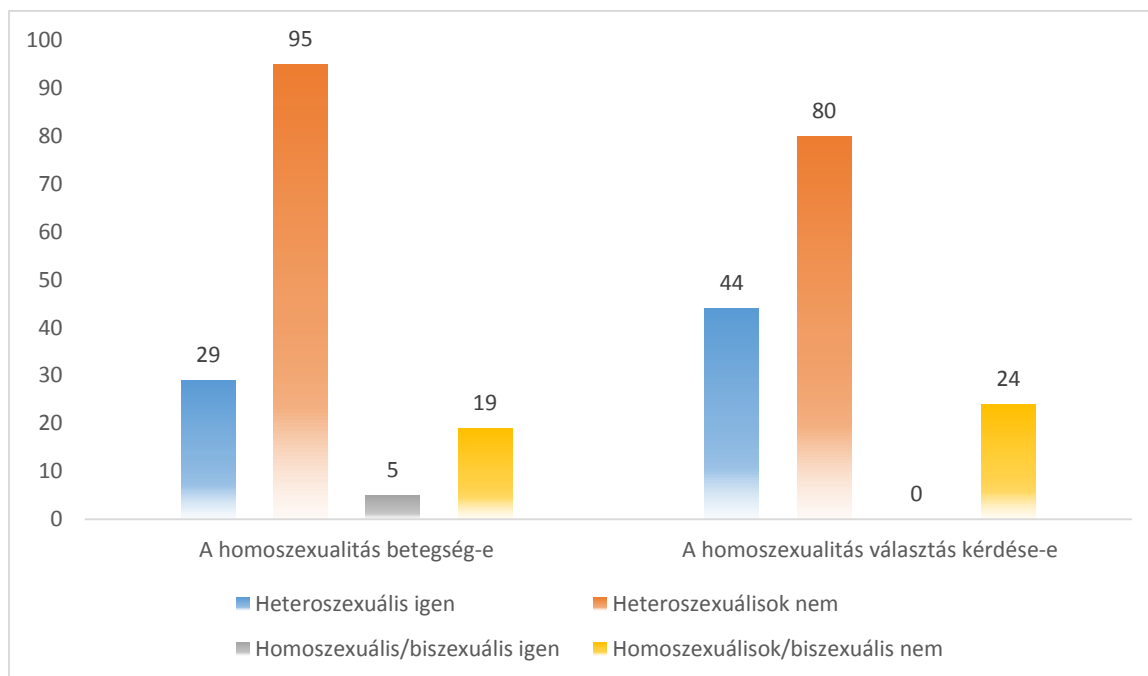

21. sz. ábra: Heteroszexuálisok és homoszexuálisok véleményének összehasonlítása a meglegházasság és gyermekvállalás kérdésében

Jól látható, hogy a meglegházasságot a 24 homoszexuális/biszexuális ember közül az összes támogatná és egy sem tagadná meg ezt a jogot az emberektől. A 124 heteroszexuális közül 60 fő támogatná a meleg házasságát és 64 ellenezné azt.

A meleg gyermekvállalásának kérdésében pedig a 124 heteroszexuális közül 77 fő úgy válaszolt, hogy ellenezné, hogy örökbe fogadhasanak gyermeket vagy saját gyermekük legyen a párjukkal és 47 támogatná azt. A homoszexuálisok/biszexuálisok közül mind a 24 válaszadó támogatná az azonos nemű párok gyermekvállalását.

Heteroszexuálisok és homoszexuálisok válaszainak összehasonlítása azokban a kérdésekben, hogy szerintük a homoszexualitás betegség-e és hogy szerintük a homoszexualitás választás kérdése-e.

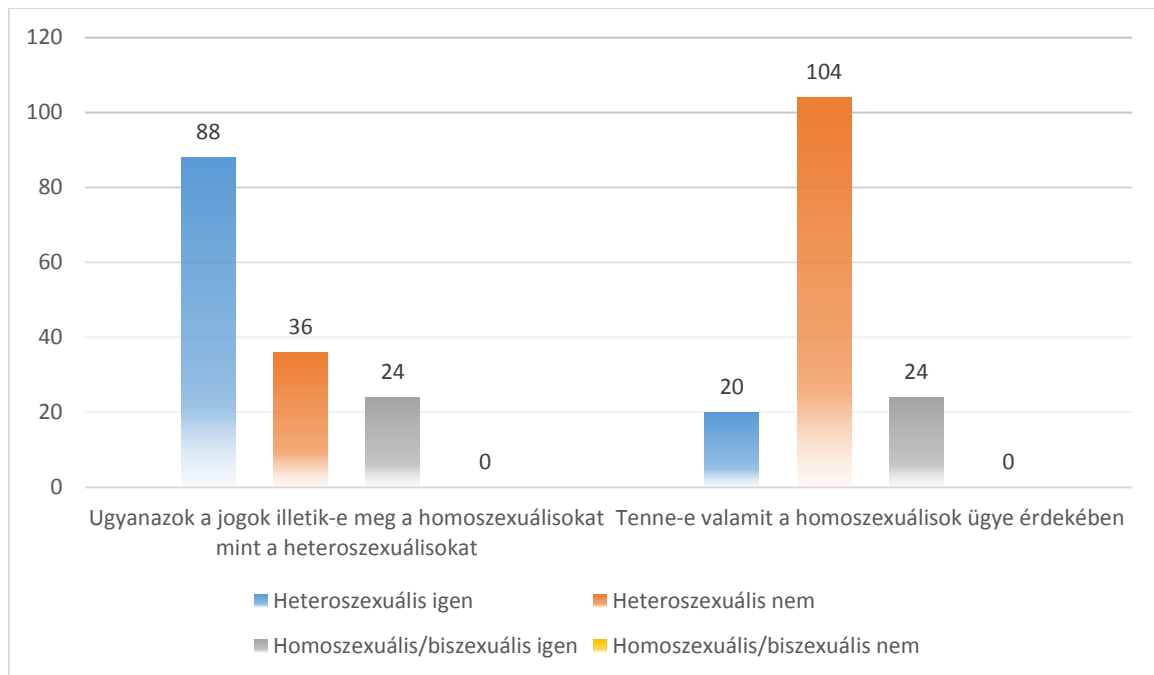

22. sz. ábra: Heteroszexuális és homoszexuális emberek véleményének összehasonlítása, a homoszexualitás betegség-e és hogy szerintük a homoszexualitás választás, döntése kérdése-e

A 22. sz. ábra alapján a válaszokból megállapítható, hogy a 124 heteroszexuális ember közül 95 úgy gondolja, hogy a homoszexualitás nem betegség és csupán 29 fő gondolja azt, hogy ez ténylegesen valamilyen betegségnek számít. A homoszexuálisok/biszexuálisok közül 5 személy gondolja azt, hogy ez igenis betegség és 19 mondja azt, hogy nem.

A heteroszexuális válaszadók közül, 44 fő szerint a homoszexualitás az választás kérdése, és ha az egyén szeretné, akkor dönten tudna, hogy ne a saját neméhez vonzódjon. 80 fő gondolja, pedig úgy, hogy ez nem választás kérdése. A homoszexuális/biszexuális válaszadók közül egyöntetű volt a válaszadás, mind a 24-en úgy válaszoltak, hogy a homoszexualitás az nem választás kérdése.

A következő két kérdésben azt vizsgáltam, hogy a heteroszexuális és homoszexuális válaszadók közül, hányan mondják, azt hogy a homoszexuális emberek ugyanolyan jogokat érdemelnek, és hányan tennének ténylegesen is valamit ennek az ügynek az érdekében.

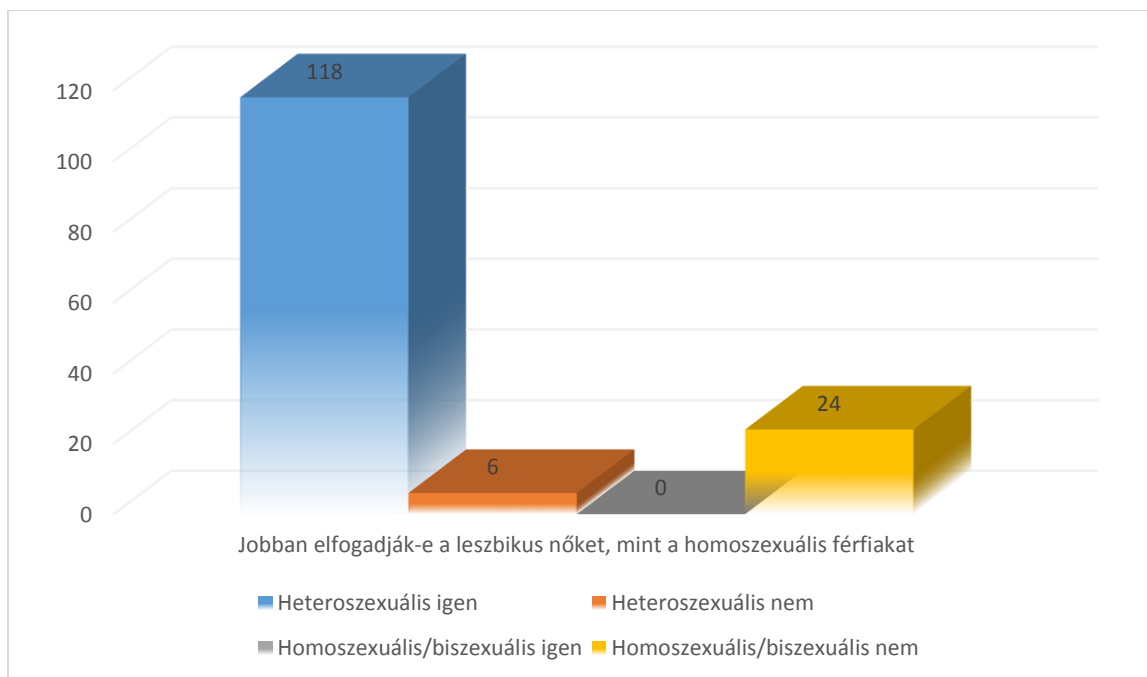

23. sz. ábra: Heteroszexuális és homoszexuális emberek véleményének összehasonlítása azokban a kérdésekben, hogy a homoszexuálisok ugyanolyan jogokat érdemelnek-e mint a heteroszexuálisak, és hogy tennének-e valamit az ügyük érdekében.

A 23. sz. ábra által kimutatható, hogy a heteroszexuálisok többsége szerint, ami 88 fő, ugyanolyan jogok illetik meg a homoszexuális embereket, mint a heteroszexuálisokat. Közülük 36 ember mondta, azt hogy nem érdemelnek ugyanolyan jogokat. A homoszexuálisok/biszexuálisok közül mind a 24 úgy válaszolt, hogy igenis ugyanazokat a jogokat érdemlik, meg mint a többi ember.

Arra a kérdésre, hogy tennének-e valamit a homoszexuális emberek ügye érdekében, mind a 24 homoszexuális/biszexuális ember egyöntetűen azt válaszolta, hogy igen ők hajlandóak lennének harcolni a jogaik érdekében. A heteroszexuálisok közül csupán 20 mondta azt, hogy hajlandó lenne lépni a homoszexuálisok ügye érdekében, 104 pedig azt, hogy nem.

Az előítéletesség miatt, fontosnak tartottam meghatározni, hogy a leszbikus nőket jobban elfogadják-e az emberek, mint a homoszexuális férfiakat. A kérdőív alapján a következő adatokat kaptam.

24. sz. ábra: A heteroszexuális és homoszexuális emberek válaszainak összehasonlítása abban a kérdésben, hogy jobban elfogadják-e a leszbikus nőket, mint a homoszexuális férfiakat.

A 24. sz. ábra alapján megállapítható, hogy a 124 heteroszexuális ember közül 118-an igenis jobban elfogadják a leszbikus nőket, mint a homoszexuális férfiakat. 6 válaszolta csak azt, hogy nem. A homoszexuális/biszexuális válaszadók közül mind a 24-en azt választották, hogy nem, ők nem fogadják el jobban a leszbikusokat.

5. Összefoglalás

A dolgozatommal szerettem volna feltárni a magyarországi homoszexuálisok életét.

Az egyes számú hipotézisem azt feltételezte, hogy a társadalmunk elfogadja a homoszexualitást. Ez beigazolódott, mivel Magyarországon az emberek többsége elfogadja a homoszexuális embereket, viszont sokkal előítéletesebbek velük szemben, mint más országokban. A kérdőívemben részt vett 148 ember közül 102-en mondták azt, hogy elfogadják őket.

Kettes számú hipotézisemben feltételeztem, hogy a magyar homoszexuális szubkultúrának nagy szerepe van abban, hogy segítsen kibontakoztatni és felvállalni a homoszexuális embereknek a szexuális identitásukat. Feltételezésem igaznak bizonyult mivel kiderült, hogy a Magyarországon élő homoszexuális emberek élete az évek során javult. Egyre több bár alakult a melegek szórakoztatására. Ezek a helyek leginkább Budapestre koncentrálódnak, amelyek felkapottak a külföldiek körében is. Sajnos a vidéken lévő szórakozóhelyek aránya még igen alacsony.

A harmadik hipotézisem is igaznak bizonyult, miszerint a homoszexuális emberek jogai korlátozottak Magyarországon az előítéletesség miatt. A törvény nem engedélyezi az azonos neműek közötti házasságot és nem teszi lehetővé számukra, hogy gyermeket fogadhassanak örökbe együtt vagy mesterséges megtermékenyítésen vegyenek részt. A homoszexuálisok megpróbálják jogaikat érvényesíteni a jogvédő szervezetek és alapítványok segítségével. (Például az emberi jogok iránti harc céljából kerül megrendezésre a homoszexuálisok legtöbb fesztiválja és a Budapest Pride Felvonulás is.)

A válaszadók nagyobb része engedélyezné a homoszexuálisok számára a házasságot viszont a gyermekvállalását csupán egy csekély rétege engedélyezné. Az emberek szerint, ha hiányzik egy gyermek életéből az apa vagy anya szerepe, akkor a gyermek fejlődése hiányos lesz. Sokan azt állítják, ha egy gyereknek azonos nemű szülői

vannak, akkor maga a gyerek is homoszexuális lesz felnőtt korára, de ez még nem nyert bizonyítást.

Negyedik feltételezésem szerint, a mai napig sokan úgy gondolnak a homoszexualitásra mint egy betegségre, amelyet gyógyítani lehet. Ez hamisnak bizonyult, ugyanis a kitöltők csupán 23%-a gondolja azt, hogy ez egy betegség. Kutatások alapján azonban kimondható, hogy a homoszexualitás kialakulhat amiatt, ha túl nagy hormonhatás éri a magzatot. Vizsgálatok szintúgy kimutatták, hogy a homoszexualitás kialakulásának lehetnek pszichológiai okai is. Ez megnyilvánulhat egy gyerekkori traumában, vagy az egyik szülővel túlságosan szoros kapcsolat kialakulásában vagy, hogy az egyén életéből hiányzott az anya/apa szerep.

Az ötödik feltételezésem az volt, hogy az emberek jobban elfogadják a leszbikus nőket, mint a homoszexuális férfiakat. Ez a feltételezés is igaznak bizonyult, a kérdőív által kapott kérdések alapján. A 148 válaszadó közül 118 mondta azt, hogy ők jobban elfogadják a nőket. Mind a férfiak mind a nők jobban elfogadják a leszbikusokat. Ez magyarázható azzal is, hogy a médiában manapság sokat szerepelnek tévéműsorokban, filmekben leszbikus nők.

Összegezve a dolgozatomat úgy érzem, hogy megfelelő képet kaptam arról, hogyan viszonyul a mai magyar társadalom a homoszexuális emberekhez. Tagadhatatlan, hogy a társadalomban mindig voltak, és mindig is lesznek olyan emberek, akik ezt a viselkedésformát elutasítják és büntetnék, viszont a társadalmi elfogadás pozitív irányba mutat, annak érdekében, hogy a homoszexuális emberek biztonságosabban érezzék magukat a helyi közösségekben, ne féljenek és merjenek harcolni az emberi jogaikért.

6. Irodalomjegyzék

- Buda Béla: Szexuális viselkedés: Jelenségek és zavarok – társadalmi és orvosi dilemmák (Tanulmányok), Animula Kiadó, Budapest, 1994
- Takács Judit: Homoszexualitás és társadalom, Új Mandátum Könyvkiadó, Budapest, 2004
- Tóth László: A homoszexualitásról, T-Twins Kiadó, Budapest, 1994
- Bejegyzett Élettársi Kapcsolat – Útmutató Meleg és Leszbikus Párok részére
<http://lmbtszovetseg.hu/sites/default/files/mezo/file/bek-melegleszbikus.pdf>
(2014. 09. 26.)
Budapest Pride Programfüzet, 2013
- Fogalomtár
<http://melegvagyok.hu/fogalomt%C3%A1r>
(2014. 09. 15.)
- Homoszexualitás társadalmakban való megítélése:
<http://edentol.gportal.hu/gindex.php?pg=18645132&nid=4561298>
(2014. 09.15.)
Pickett, Brent: Homosexuality, in: Stanford Encyclopedia of Philosophy, 2002
<http://plato.stanford.edu/entries/homosexuality/>
(2014. 09.15.)
- LMBT szervezetek Magyarországon:
<http://melegvagyok.hu/szervezetek>

<http://www.civilmag.hu/profil/lmbtszovetseg/>

<http://www.lmbtszovetseg.hu/szovetsegunk/jovokep-es-kuldetes>

(2014. 10.06.)

- LMBT szimbólumok

<http://www.hatter.hu/programjaink/archivum-es-konyvtar/meleg-kultura/szimbolumok>

<http://www.hotdog.hu/melegkozosseg/biszexualitas-1/biszexualis-szimbolumok>

(2014.09.30.)

- Melegszenekultúra Magyarországon:

http://www.budapest.com/budapest_kalauz/meleg_budapest.hu.html

<http://welovebudapest.com/barok.szorakozohelyek/melegbarat.helyek.budapest>

(2010. 10.12.)

7. Ábrajegyzék

1. sz. ábra: Szívárványzászló.....	14
2. sz. ábra: Szívárványzászló AIDS emlécsíkkal.....	16
3. sz. ábra: Homoszexuálisok jelképe koncentrációs táborokban	15
4. sz. ábra: Homoszexuális zsidók jelképe koncentrációs táborokban.....	17
5. sz. ábra: Lambda	17
6. sz. ábra: Labriskardja.....	17
7. sz. ábra: Bíborszínű kézlenyomat	18
8. sz. ábra: Biszexualitás zászlója.....	17
9. sz. ábra: Dupla holdszimbórum	19
10. sz. ábra: A válaszadók végzettség alapján való megoszlása	25
11. sz. ábra: A válaszadók foglalkozás alapján való megoszlása	26
12. sz. ábra: A válaszadók lakóhely alapján való megoszlása	26
13. sz. ábra: A válaszadók szexuális orientáció alapján való megoszlása.....	27
14. sz. ábra: A válaszadók hogyan viszonyulnak a melegházassághoz	28
15. sz. ábra: A válaszadók hogyan viszonyulnak a homoszexuálisok gyermekvállalásához	29
16. sz. ábra: A válaszadók közül hányan van homoszexuális ember a családi vagy baráti körében	30
17. sz. ábra: A válaszadók hány százaléka szerint betegség a homoszexualitás	31
18. sz. ábra: A válaszadók heteroszexuális és homoszexuális kapcsolatainak összegzése .	32
19. sz. ábra: A válaszadók szexuális kapcsolatai lebontva	33
20. sz. ábra: A válaszadók saját véleménye százalékokban a homoszexualitásról	34
21. sz. ábra: Heteroszexuálisok és homoszexuálisak véleményének összehasonlítása a melegházasság és gyermekvállalás kérdésében	35
22. sz. ábra: Heteroszexuális és homoszexuális emberek véleményének összehasonlítása, a homoszexualitás betegség-e és hogy szerintük a homoszexualitás választás, döntése kérdése-e	36
23. sz. ábra: Heteroszexuális és homoszexuális emberek véleményének összehasonlítása azokban a kérdésekben, hogy a homoszexuálisok ugyanolyan jogokat érdemelnek-e mint a heteroszexuálisak, és hogy tennének-e valamit az ügyük érdekében.	37
24. sz. ábra: A heteroszexuális és homoszexuális emberek válaszainak összehasonlítása abban a kérdésben, hogy jobban elfogadják-e a leszbikus nőket, mint a homoszexuális férfiakat.....	38

Mellékletek

1. számú melléklet: Kérdőív a homoszexualitás elfogadásáról

Kedves Válaszadó!

Szeretném, ha megválaszolnál a szexuális orientációval és a homoszexualitás elfogadásával kapcsolatos pár kérdést. Kérlek, a kitöltés során minden kérdésre válaszolj! A kérdőív kitöltése teljesen névtelen, az adataidat és válaszaidat természetesen bizalmasan kezelem. Nincsenek jó és rossz válaszok, csupán azt szeretném megtudni Rád mi jellemző, Te mit gondolsz. Kérlek, őszintén válaszolj! Az eredmények pontosabb elemzése céljából, először add meg néhány adatodat!

- 1) Nem: férfi nő
- 2) Életkor: _____ év
- 3) Iskolai végzettség:

1. általános iskola
2. szakmunkás
3. érettségi
4. felsőfokú

- 4) Jelenlegi foglalkozás:

1. tanuló
2. alkalmazott
3. fizikai munka
4. vezető
5. vállalkozó
6. egyéb

- 5) Hol élsz?

1. főváros
2. megyeszékhely
3. nagyváros
4. vidék (kisváros)
5. falu

6) Hogyan határoznád meg magad a szexuális orientációd alapján?

1. heteroszexuális
2. biszexuális
3. homoszexuális

7) Hogyan viszonyulsz a homoszexuális emberekhez?

1. elfogadom őket
2. nem fogadom el őket
3. semlegesen

8) Magyarországon szerinted a homoszexualitás mennyire elfogadott?

1. a társadalom kirekeszti ezeket az embereket
2. semleges
3. elfogadott

9) Szerinted ugyanazok a jogok illetik meg őket, mint a heteroszexuálisokat?

1. igen
2. nem

10) Tennél valamit a homoszexuálisak (jogi, szociális) ügye érdekében?

1. igen
2. nem

11) Mit gondolsz a melegek közötti házasságról?

1. támogatom
2. nem tartom helyesnek

12) Mi a véleményed a meleg párok gyermekvállalásáról?

1. neveljenek ők is gyermeket
2. ne neveljenek gyermeket

13) Hogyan reagálnál rá, ha a gyermeked homoszexuális lenne?

1. elfogadó lennék a gyermekemmel szemben
2. szomorúsággal töltene el
3. kitagadnám

14) Mi a véleményed a melegek által szervezett felvonulásokról?

1. nekik is érvényesülniük kell valamilyen fórumon
2. nem látom értelmét
3. szabad országban élünk, mindenki azt csinál, amit akar

15) Van a családban vagy baráti körödben homoszexuális ember?

1. igen
2. nincs
3. nem tudok róla

16) Szerinted külső alapján meg lehet különböztetni a homoszexuálisokat?

1. igen
2. nem
3. nem minden esetben

17) Betegségként tekintesz a homoszexualitásra?

1. igen
2. nem

18) Szerinted a homoszexualitás fejben dől el, választás kérdése?

1. igen
2. nem

19) Volt már heteroszexuális kapcsolatod?

1. igen
2. nem

20) Volt már homoszexuális kapcsolatod?

1. igen
2. nem

21) Mi a véleményed a homoszexualitásról?

1. elutasítandó, rossz dolog
2. nincs sem pozitív, sem negatív véleményem ezzel kapcsolatban
3. tudomásul veszem, elfogadhatónak tartom, hogy vannak, akik azonos neműekhez, vonzódnak

22) Te jobban elfogadod a leszbikus nőket, mint a homoszexuális férfiakat?

1. igen
2. nem

23) Szerinted a homoszexuálisok életét.....

1. korlátozni, szabályozni kell állami, jogi eszközökkel
2. nem szabad korlátozni a kormány által, nem helyes, ha beleavatkozik

24) A következőkben különböző vélemények vannak a homoszexualitásról. Melyik az az egy, amelyik a legközelebb áll a véleményedhez?

1. bűn
2. betegség
3. a társadalmi normáktól, szabályoktól eltérő viselkedés
4. az egyén magánügye
5. az egyén alapvető joga, hogy azonos nemű szexuális partnert választ-e magának

2. számú melléklet: Fogalomtár¹⁸

Mivel nagyon sok ember nincs tisztában a szavak, fogalmak jelentésével ezért pár általam fontosnak vélt fogalmat határoznék meg.

Heteroszexuális: Olyan személy, aki kizárólag a másik nem képviselői iránt képes szerelmet vagy szexuális izgalmat érezni.

Biszexuális: Olyan személy, aki mindkét nem iránt képes szerelmet vagy szexuális izgalmat érezni. Az idők folyamán bármely irányban változhat, és egyik vagy másik érdeklődés előtérbe kerülhet.

Homoszexuális: Olyan személy, aki kizárólag saját nemének képviselői iránt képes szerelmet vagy szexuális izgalmat érezni.

Pánszexuális: Olyan személy, aki a biológiai nemet másodlagosnak tekinti, és attól függetlenül képes valakit esztétikusan vagy szexuálisan vonzónak találni, illetve szerelmet érezni iránta, hogy az illető férfi, nő vagy transznemű.

Transzszexuális: Olyan személy, aki biológiai adottságaival ellentétes neműként határozza meg magát ("férfi testbe született nő" vagy fordítva). Számos transzszexuális nemváltoztató operációnak veti alá magát.

Transzvesztita: Olyan személy, aki szívesen öltözködik titokban vagy nyilvánosan a másik nem ruháiba. A transzvesztitizmus nem tévesztendő össze a transzszexualitással vagy a szexuális irányultsággal; a transzvesztiták között ugyanis éppúgy akadnak heteroszexuálisok, mint homoszexuálisok.

Homoszexuális aktus: Nemi érintkezés két azonos nemű személy között. Fogalmilag elkülönítendő a homoszexualitástól mint beállítottságtól. Homoszexuális aktus létrejöhet úgy is, hogy az abban résztvevő személy nem meleg (pl. börtönben).

¹⁸ <http://melegvagyok.hu/fogalomt%C3%A1r>

Homofóbia: Irtózás a homoszexuálisoktól, irántuk érzett gyűlölet. A homofób érzések szélsőséges esetben agressziót szülnek a melegekkel szemben.

Drag king: Olyan - általában leszbikus vagy transznemű - személy, aki férfinak öltözve tart szórakoztató előadást (ének, playback, tánc stb.)

Drag queen: Olyan személy - általában meleg férfi vagy transznemű -, aki nőnek öltözve tart szórakoztató előadást (ének, playback, tánc stb.). A transzvesztita hasonló fogalom, a drag queen-ek esetében azonban a fő hangsúly a szórakoztatáson van, így ők gyakran szélsőségesen eltúloznak bizonyos vonásokat a humor kedvéért.

Meleg: A homoszexuális köznyelvi elnevezése, amely az angol „gay”-nek feleltethető meg. A „meleg” kifejezés előnye, hogy nincs orvosi mellézköngéje (mint a „homoszexuális”-nak), mindkét nemre alkalmazható, és nem pejoratív (mint pl. a „buzi”). Mára a szakirodalomban is elterjedt, és a 90-es évek közepe óta hivatalos fórumokon is használatos.

Butch: Férfias, vagy fiús karakterű és megjelenésű leszbikus nő megnevezése. Rendszerint rövid hajú, nadrágot hord, mellőzi a sminket és a műkörmöket, a sztereotípiák szerint a femme-hez vonzódik, de ez nem mindig igaz.

Femme: A leszbikus pár passzív és femininebb fele. Feltűnően nőies kinézetű leszbikus nő, aki szoknyát hord, nem idegenkedik a magassarkú cipő, a smink, a mélyen dekoltált ruhák viselésétől. A sztereotípiák és a szociológusok szerint a butch párja

Lipstick: Ez egy szlengszó. Olyan nőies homoszexuális nőt jelent, akit más nőies leszbikusok vonzanak.

3. számú melléklet: Családjogi intézmények összehasonlítása Magyarországon¹⁹

	házasság	bejegyzett élettársi kapcsolat	nyilvántartott élettársi kapcsolat	élettársi kapcsolat
felek neme	különnemű párok	azonos nemű párok	külön- és azonos nemű párok	külön- és azonos nemű párok
korhatár	18, gyámhatósági engedéllyel 16	18	18	nincs korhatár
létrejövétel	anyakönyvvezető előtti akaratnyilvánítással	anyakönyvvezető előtti akaratnyilvánítással	közjegyző általi nyilvántartásba vétellel	érzelmi-gazdasági kapcsolat létrejöttével
felbontás	bíróság	bíróság vagy megegyezés esetén közjegyző	a nyilvántartás törlését bármelyik fél kérheti	a kapcsolat megszakadásával automatikusan
névviselés	igen	nem	nem	nem
vagyonmegosztás	egyenlő arányban	egyenlő arányban	hozzájárulás arányában	hozzájárulás arányában
tartásdíj	igen	igen	nem*	nem*
lakáshasználat válás esetén	igen	igen	nem*	nem*
öröklés végrendelet nélkül	igen	igen	nem	nem
lakáshasználat, ha nem a partner örököl	haszonélvezeti jog	haszonélvezeti jog	nem**	nem**
özvegyi nyugdíj	igen	igen	10 év együttélés vagy közös gyermek és 1 év együttélés	10 év együttélés vagy közös gyermek és 1 év együttélés
partner gyermekének örökbefogadása	igen	nem	nem	nem
közös örökbefogadás	igen	nem	nem	nem

¹⁹ Bejegyzett Élettársi Kapcsolat – Útmutató Meleg és Leszbikus Párok részére

mesterséges megtermékenyítés	igen	nem	csak különnemű párok esetén	csak különemű párok esetén
partner gyermekének tartása	igen	igen	nem	nem
egészségügyi információs és döntési jogok	igen	igen	igen	igen